

บทที่ 4

ผลการศึกษาวิจัยและบทวิเคราะห์

สมมติฐานของการศึกษาวิจัยที่ว่า "สมาคมที่เป็นนิติบุคคลจะสามารถสนองตอบต่อความต้องการและการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นสถาบันให้การศึกษาและสอนประชาธิปไตยแก่ประชาชนในท้องถิ่น" ทำให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีประเด็นในการศึกษา

3 ประการ คือ

1. ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสมาคมต่อการเปลี่ยนแปลงฐานะของสมาคม
2. ความสามารถของสมาคมในการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น
3. บทบาทของสมาคม ในการให้การศึกษามุ่งสอนประชาธิปไตย

การศึกษาเรื่องนี้จึงเป็นการสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกสมาคมในประเด็นทั้ง 3 ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งประชากรที่ได้ศึกษาได้แก่สมาชิกสมาคมในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ซึ่งปรากฏข้อมูลทั่วไปของประชากรตัวอย่างจำนวน 160 ตัวอย่างดังนี้

1. เพศ	จำนวน (คน)	คิด เป็นร้อยละ
ชาย	148	92.5
หญิง	12	7.5
2. อายุ		
20-30 ปี	19	11.9
31-40 ปี	32	20.0
41-50 ปี	92	57.5
51-60 ปี	17	10.6
60 ปีขึ้นไป	-	-

อายุเฉลี่ย 42 ปี

3. วุฒิ	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ประถมศึกษา	51	31.9
มัธยมศึกษา	52	32.5
ปวช. ปวส.	32	20.0
ปริญญาตรี	25	15.6
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-
4. ประเภทของสมาชิก		
สมาชิกสภาตำบลโดยตำแหน่ง	67	41.9
สมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้ง	93	58.1
5. ประสบการณ์		
เคยได้รับการประชุมชี้แจงหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับสภาตำบลตามกฎหมายใหม่		
ไม่เคยผ่านการฝึกอบรมเลย	19	11.9
เคยผ่านมาแล้ว 1-2 ครั้ง	141	88.1
เคยผ่านมาแล้วมากกว่า 2 ครั้ง	-	-

1. ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสภาตำบลต่อการเปลี่ยนแปลงฐานะของสภาตำบล

การเปลี่ยนแปลงฐานะของสภาตำบลจากสภาตำบลตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 มาเป็นพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 อาจกล่าวได้ว่ามีมูลเหตุสำคัญใน 4 ประการ คือ

ประการแรก เนื่องจากสภาตำบลไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลจึงไม่มีความสามารถในการก่อนิติสัมพันธ์ได้เอง ต้องมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการให้ในด้านการจัดทำโครงการ

ใช้จ่าย การทานิกรรมสัญญา และการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ทำให้สมาคมขาดโอกาสที่จะบริหารงานด้วยตนเอง

ประการที่สอง เนื่องจากสมาคมมีรายได้น้อยจนไม่สามารถกำหนดโครงการ เพื่อการพัฒนาตำบลที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตของประชาชนได้

ประการที่สาม เนื่องจากสมาคมไม่มีอำนาจหน้าที่ชัดเจน การบริหารงานจึงทำได้เพียงการจัดการประชุมแล้วลงมติในเรื่องนั้น ๆ ประกอบกับสมาคมไม่มีบุคลากรผู้ปฏิบัติงานของตนเอง ทำให้การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่มีอุปสรรคเกิดขึ้น

ประการที่สี่ เนื่องจากพฤติกรรมของข้าราชการที่ไม่ให้ความสำคัญกับสมาคมหรือที่ครอบงำสมาคมอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้สมาคมไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นพระราชบัญญัติสมาคมและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 จึงได้มุ่งเปลี่ยนแปลงฐานะของสมาคมโดยสรุปคือ

1. มีโครงสร้างเป็นรูปคณะกรรมการ โดยมีสมาชิกโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนันของตำบลนั้นเป็นประธานสมาคมโดยตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านและแพทย์ประจำตำบลกับมีสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งจากราษฎรในแต่ละหมู่บ้าน ๆ ละ 1 คน โดยมีเลขานุการสมาคมซึ่งสมาคมเลือกจากข้าราชการที่ปฏิบัติงานในตำบลนั้นหรือราษฎรที่มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด

2. มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล โดยดำเนินกิจกรรมขั้นพื้นฐาน เช่น จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร การคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในตำบล การพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ เป็นต้น

3. มีรายได้จาก 3 ส่วน คือ รายได้ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดสรรจากเงินภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอยู่ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด รายได้ที่สมาคมจัดหาเองจากทรัพย์สินและสาธารณูปโภคของสมาคม และรายได้รัฐบาลจัดสรรให้เป็นเงินอุดหนุนในทุกปีงบประมาณ

4. การบริหารงานสมาคมมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการบริหารกิจการโดยจัดทำโครงการใช้จ่ายเงินเอง ทำนิติกรรมสัญญากับบุคคลอื่นเอง เป็นเจ้าของทรัพย์สินซึ่งเกิดขึ้นจากการดำเนินกิจการของตนเอง และมีบุคลากรปฏิบัติงานของสมาคมเองด้วย

ในการศึกษาวิจัยในประเด็นแรกนี้จึงมุ่งไปที่ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสมาคมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงฐานะของสมาคมเป็นสำคัญ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงฐานะของสมาคมตามกฎหมายใหม่เป็นการเปลี่ยนแปลงเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของสมาคมให้เพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และความสามารถในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ด้วยตนเอง ดังนั้นหากสมาชิกสมาคมซึ่งเป็นองค์กรดำเนินงานของสมาคมมีความรู้ความเข้าใจต่อฐานะของสมาคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างถูกต้องก็เชื่อได้ว่าสมาคมจะเป็นองค์กรที่สามารถดำเนินการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

สำหรับหัวข้อที่ศึกษาในประเด็นความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสมาคมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงฐานะของสมาคม จะประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจใน 4 ด้าน คือ

1. ด้านโครงสร้างสมาคม
2. ด้านอำนาจหน้าที่สมาคม
3. ด้านการบริหารงานของสมาคม
4. ด้านความเป็น "นิติบุคคล" ของสมาคม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านที่ 1 ความรู้ความเข้าใจต่อโครงสร้างสภาตำบล

ตารางที่ 1 แสดงความเห็นของสมาชิกสภาตำบลมีความรู้และความเข้าใจในโครงสร้างสภาตำบลตามกฎหมายใหม่

ระดับความรู้ความเข้าใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	20	12.5
มาก	75	46.9
ปานกลาง	40	25.0
น้อย	15	9.4
น้อยมาก	10	6.2
รวม	160	100

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาตำบลต่างมีความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างสภาตำบลตามกฎหมายใหม่ในระดับมากขึ้นไป ถึงร้อยละ 59.4 และอีกร้อยละ 25 เห็นว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง

ตารางที่ 2 แสดงความเห็นว่าเป็นว่าโครงสร้างสภาตำบลใหม่แตกต่างไปจากสภาตำบลเดิม

ระดับความแตกต่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	12	7.5
มาก	93	58.1
ปานกลาง	24	15.0
น้อย	18	11.2
น้อยมากหรือไม่แตกต่าง	13	8.2
รวม	160	100

จากตารางที่ 2 แสดงว่าสมาชิกสภาตำบลเห็นว่าเป็นว่าโครงสร้างสภาตำบลใหม่แตกต่างไปจากเดิมในระดับมากขึ้นไปถึงร้อยละ 65.6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงความเห็นว่าคุณภาพตามโครงสร้างใหม่มีความเหมาะสมเพียงใด

ระดับความเหมาะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	31	19.4
มาก	77	48.1
ปานกลาง	35	21.9
น้อย	11	6.9
ไม่เหมาะสม	6	3.7
รวม	160	100

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาตำบลเห็นว่าสภาตำบลใหม่มีโครงสร้างที่เหมาะสมในระดับมากขึ้นไป ถึงร้อยละ 67.5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านที่ 2 ความรู้ความเข้าใจต่ออำนาจหน้าที่สภาตำบล

ตารางที่ 4 แสดงความเห็นว่าคุณภาพสภาตำบลมีความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ของสภาตำบล
ตามกฎหมายใหม่

ระดับความรู้ความเข้าใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	19	11.9
มาก	73	45.6
ปานกลาง	35	21.9
น้อย	20	12.5
น้อยมาก	13	8.1
รวม	160	100

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าคุณภาพสภาตำบลมีความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ของ
สภาตำบลในระดับมากขึ้นไปถึงร้อยละ 57.5 และในระดับปานกลาง ร้อยละ 21.9

ตารางที่ 5 แสดงความเห็นว่าคุณค่าสามารถปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของกฎหมายใหม่เพียงใด

ระดับความสามารถในการปฏิบัติตาม อำนาจหน้าที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีมาก	18	11.3
ดี	79	49.4
ปานกลาง	28	17.5
น้อย	21	13.1
น้อยมาก	14	8.7
รวม	160	100

ตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาตำบลเชื่อว่าสภาตำบลสามารถปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของกฎหมายใหม่ในระดับดีถึงดีมาก ร้อยละ 60.7

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 แสดงความเห็นถึงความเหมาะสมของอำนาจหน้าที่สภาตำบล

ระดับความเหมาะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	16	10.0
มาก	69	43.1
ปานกลาง	32	20.0
น้อย	28	17.5
ไม่เหมาะสม	15	9.4
รวม	160	100

จากตารางที่ 6 แสดงว่าสมาชิกสภาตำบลเห็นว่าอำนาจหน้าที่ของสภาตำบลมีความเหมาะสมมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 53.1 และมีความเหมาะสมปานกลาง ร้อยละ 20

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านที่ 3 ความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารงานสภาตำบล

ตารางที่ 7 แสดงความเห็นว่ามีสมาชิกสภาตำบลมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานของสภาตำบล
ตามกฎหมายใหม่

ระดับความรู้ความเข้าใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	28	17.5
มาก	84	52.5
ปานกลาง	26	16.2
น้อย	17	10.6
น้อยมาก	5	3.2
รวม	160	100

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาตำบลมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงาน
ของสภาตำบลในระดับมากขึ้นไป ถึงร้อยละ 70

ตารางที่ 8 แสดงความเห็นว่าคุณภาพเดิมมีความเป็นอิสระและความสามารถในการบริหารงาน
เพิ่มมากขึ้นจากเดิม

ระดับความมีอิสระและความสามารถเพิ่มขึ้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	93	58.1
มาก	24	15.0
ปานกลาง	12	7.5
น้อย	18	11.3
น้อยมากหรือไม่เพิ่มขึ้นเลย	13	8.1
รวม	160	100

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาตำบลเห็นว่าสภาตำบลตามกฎหมายใหม่จะมีความเป็นอิสระและความสามารถในการบริหารงานเพิ่มมากขึ้นในระดับมากขึ้นไป ถึงร้อยละ 73.1

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 แสดงความเห็นถึงความสามารถของสมาชิกสภาตำบลในการมีส่วนร่วมบริหารงานของสภาตำบล

ระดับความสามารถ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	24	15.0
มาก	91	56.9
ปานกลาง	30	18.7
น้อย	9	5.6
น้อยมาก	6	3.8
รวม	160	100

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาตำบลมีความสามารถในการร่วมบริหารงานของสภาตำบลในระดับมากขึ้นไป ถึงร้อยละ 71.9

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านที่ 4 แสดงความรู้ความเข้าใจด้าน "ความเป็นนิติบุคคล" ของสมาคม

ตารางที่ 10 แสดงความเห็นว่ามีสมาชิกสมาคมมีความรู้ความเข้าใจใน "ความเป็นนิติบุคคล" ของสมาคม

ระดับความรู้ความเข้าใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	30	18.7
มาก	86	53.7
ปานกลาง	27	16.9
น้อย	11	6.9
น้อยมาก	6	3.8
รวม	160	100

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสมาคมมีความรู้ความเข้าใจในความเป็นนิติบุคคลของสมาคมในระดับมากขึ้นไป ถึงร้อยละ 72.4

ตารางที่ 11 แสดงความเห็นที่ "ความเป็นนิติบุคคล" ทำให้สภาตำบลมีความสามารถเพิ่มมากขึ้น

ระดับความสามารถเพิ่มมากขึ้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	95	59.4
มาก	34	21.2
ปานกลาง	21	13.1
น้อย	6	3.8
น้อยมากหรือไม่เพิ่มขึ้นเลย	4	2.5
รวม	160	100

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่าสภาตำบลจะมีความสามารถเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากความเป็นนิติบุคคลในระดับมากขึ้นไป ถึงร้อยละ 80.6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 แสดงความเห็นว่าเป็นสมาชิกสภาตำบลมีความพึงพอใจใน "ความเป็นนิติบุคคล" เพียงใด

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	82	51.2
มาก	40	25.0
ปานกลาง	31	19.4
น้อย	7	4.4
น้อยมากหรือไม่พึงพอใจ	-	-
รวม	160	100

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาตำบลต่างมีความพึงพอใจในความเป็นนิติบุคคลของสภาตำบลในระดับมากขึ้นไป ถึงร้อยละ 76.2 และระดับปานกลาง ถึงร้อยละ 19.4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ความสามารถของสมาคมในการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ประการสำคัญในการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานของตำบล คือ การปรับปรุงความสามารถของสมาคมตำบลให้เป็นองค์กรที่สามารถแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ตามหลักของการปกครองตนเอง ซึ่งความสามารถในการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นหากพิจารณาตามกระบวนการของการบริหารของสมาคมตำบล จะสามารถแยกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ความสามารถในการวางแผนพัฒนาตำบล
2. ความสามารถในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบล
3. ความสามารถในการจัดหางบประมาณ
4. ความสามารถในการทำนิติกรรมของสมาคมตำบล

ทั้งนี้โดยมีหลักการและเหตุผลที่ว่า ปัญหาต่าง ๆ รวมตลอดทั้งความต้องการของประชาชนนั้นจะสามารถสะท้อนออกมาในรูปของแผนพัฒนาตำบล หากสมาคมตำบลมีความสามารถในการวางแผนพัฒนาตำบลได้ดีเพียงไรก็จะสามารถสะท้อนปัญหาความต้องการของประชาชนและแนวทางแก้ไขได้ดีเท่านั้น ซึ่งเมื่อสมาคมตำบลมีแผนพัฒนาตำบลแล้ว ความสามารถในการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนจึงเป็นความสำคัญประการต่อมา ซึ่งความสามารถในการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนพัฒนาตำบลนั้นจะหมายถึงการปฏิบัติที่ดำเนินการโดยส่วนราชการอื่น ๆ ที่ลงไปดำเนินการในพื้นที่ตำบล¹ และที่ดำเนินการโดยสมาคมตำบลเอง ซึ่งการปฏิบัติที่ดำเนินการโดยสมาคมตำบลเองจะพิจารณาได้จากความสามารถของการจัดหางบประมาณของตำบลว่าได้มีการนำแนวทางแก้ไขปัญหา

¹พระราชบัญญัติสมาคมตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 26 "ในการจัดทำโครงการหรือแผนงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานใดในพื้นที่ตำบลใด ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นคำนึงถึงแผนพัฒนาตำบลนั้นด้วย"

ความต้องการของประชาชนตามแผนพัฒนาตำบลไปจัดทำเป็นกิจกรรม/งาน/โครงการ ในข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพียงใด และเมื่อได้มีการนำเอาแนวทางการแก้ไขปัญหาความต้องการเหล่านั้นจัดทำเป็นข้อบังคับงบประมาณแล้ว ขั้นตอนสุดท้ายคือการลงมือปฏิบัติ ได้แก่ ความสามารถในการทานิติกรรมของสภาตำบล โดยสภาตำบลเองซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนได้ในที่สุด ดังภาพ

²การวางแผนพัฒนาตำบลและการปฏิบัติตามแผน เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการวางแผนพัฒนาตำบล พ.ศ.2526.

³การจัดทำงบประมาณสภาตำบล เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณสภาตำบล พ.ศ.2538.

⁴การจัดทานิติกรรมสภาตำบล เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทานิติกรรมของสภาตำบล พ.ศ.2538.

ด้านที่ 1 ความสามารถในการวางแผนพัฒนาตำบล

ตารางที่ 13 แสดงความเห็นว่าคุณตำบลมีความสามารถในการวางแผนพัฒนาตำบลด้วยตนเอง

ระดับความสามารถ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	28	17.5
มาก	23	14.4
ปานกลาง	96	60.0
น้อย	9	5.6
น้อยมาก	4	2.5
รวม	160	100

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาตำบลเห็นว่าสภาตำบลมีความสามารถวางแผนพัฒนาตำบลด้วยตนเองในระดับปานกลาง คือ ร้อยละ 60 ส่วนอีกร้อยละ 31.9 เห็นว่ามีความสามารถในระดับมากขึ้นไป

ตารางที่ 14 แสดงความเห็นว่าเป็นพัฒนาตำบลมีความสอดคล้องตรงกับปัญหาความต้องการของ
ประชาชนในตำบล

ระดับความสอดคล้องของแผนพัฒนาตำบล กับปัญหาความต้องการของประชาชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	30	18.8
มาก	94	58.8
ปานกลาง	29	18.1
น้อย	5	3.1
น้อยมาก	2	1.2
รวม	160	100

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาตำบลมีความเห็นว่าแผนพัฒนาตำบลมีความ
สอดคล้องตรงกับปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นในระดับมากขึ้นไป ถึงร้อยละ 77.6

ตารางที่ 15 แสดงความเห็นว่าคุณภาพการดำเนินงานวางแผนพัฒนาตำบลเพียงใด

ระดับการมีส่วนร่วม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	11	6.9
มาก	40	25.0
ปานกลาง	97	60.6
น้อย	9	5.6
น้อยมาก	3	1.9
รวม	160	100

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่าคุณภาพการดำเนินงานวางแผนพัฒนาตำบล

ในระดับปานกลาง ร้อยละ 60.6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านที่ 2 ความสามารถในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบล

ตารางที่ 16 แสดงความเห็นว่าการพัฒนาต่าง ๆ ที่ส่วนราชการนำมาดำเนินการในเขตตำบล
เป็นไปตามแผนพัฒนาตำบลเพียงใด

ระดับการนำมาดำเนินการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	27	16.9
มาก	30	18.7
ปานกลาง	83	51.9
น้อย	13	8.1
น้อยมากหรือไม่มีเลย	7	4.4
รวม	160	100

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่าการดำเนินการต่าง ๆ ของส่วนราชการเป็นไป
ตามแผนพัฒนาตำบลในระดับปานกลาง ร้อยละ 51.9

ตารางที่ 17 แสดงความเห็นว่าการจัดทางงบประมาณของสภาตำบลได้นำกิจกรรมจากแผนพัฒนา
ตำบลมาจัดทำเพียงใด

ระดับการนำมาดำเนินการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	48	30.0
มาก	85	53.1
ปานกลาง	13	8.1
น้อย	8	5.0
น้อยมากหรือไม่มีเลย	6	3.8
รวม	160	100

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่าการจัดทางงบประมาณของสภาตำบลได้นำโครงการ
หรือกิจกรรมจากแผนพัฒนาตำบลมาดำเนินการในระดับมากขึ้นไป เป็นร้อยละ 83.1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 แสดงความเห็นว่าเป็นแต่ละปัญหาความต้องการของประชาชนที่ปรากฏในแผนพัฒนา
ตำบลได้รับการนำไปแก้ไขบรรเทาเพียงใด

ระดับการแก้ไขบรรเทา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	31	19.4
มาก	94	58.8
ปานกลาง	22	13.7
น้อย	9	5.6
น้อยมาก	4	2.5
รวม	160	100

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่าปัญหาความต้องการของประชาชนที่ปรากฏในแผนพัฒนา
ตำบลได้รับการนำไปแก้ไขบรรเทาในระดับมากขึ้นไป เป็นร้อยละ 78.2

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านที่ 3 ความสามารถในการจัดหางบประมาณ

ตารางที่ 19 แสดงความเห็นว่างบประมาณของสภาตำบลเพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาความต้องการประชาชนตามแผนพัฒนาตำบลเพียงใด

ระดับความเพียงพอของงบประมาณ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	30	18.8
มาก	22	13.8
ปานกลาง	98	61.2
น้อย	5	3.1
น้อยมากหรือไม่เพียงพอ	5	3.1
รวม	160	100

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่างบประมาณของสภาตำบลเพียงพอแก่ความต้องการในการแก้ไขปัญหาของประชาชนในระดับปานกลาง ร้อยละ 61.2

ตารางที่ 20 แสดงความเห็นว่ามีสมาชิกรัฐสภาตำบลมีส่วนร่วมในการจัดทางงบประมาณ

ระดับการมีส่วนร่วม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	30	18.8
มาก	98	61.2
ปานกลาง	22	13.8
น้อย	5	3.1
น้อยมาก	5	3.1
รวม	160	100

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกรัฐสภาตำบลมีส่วนร่วมในการจัดทางงบประมาณของสภาตำบลในระดับมากขึ้นไป ร้อยละ 80

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 แสดงความเห็นว่างบประมาณของสภาตำบลถูกนำไปใช้ในเรื่องใดมากที่สุด

ประเภทการใช้จ่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายจ่ายประจำ (ค่าเบี้ยประชุม ค่าจ้าง ค่าตอบแทน)	85	53.1
รายจ่ายตามแผนพัฒนาตำบล	72	45.0
รายจ่ายสำนักงาน (ค่าจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์)	3	1.9
รวม	160	100

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่างบประมาณของสภาตำบลจะถูกนำไปใช้เป็นค่ารายจ่ายประจำและรายจ่ายสำนักงานเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 55 และใช้จ่ายตามแผนพัฒนาตำบล เป็นร้อยละ 45

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านที่ 4 ความสามารถในการทำนิติกรรม

ตารางที่ 22 แสดงความเห็นว่ามีสมาชิกสภาตำบลรับทราบและมีความเข้าใจในการทำนิติกรรมของสภาตำบลเพียงใด

ระดับการรับทราบและเข้าใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	18	11.2
มาก	63	39.4
ปานกลาง	54	33.8
น้อย	13	8.1
น้อยมาก	12	7.5
รวม	160	100

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาตำบลมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการทำนิติกรรมของสภาตำบลในระดับมากขึ้นไป ร้อยละ 50.6 และระดับปานกลาง ร้อยละ 33.8

ตารางที่ 23 แสดงความเห็นว่าเป็นปัญหาหรือความต้องการเร่งด่วนขึ้นในตำบล สมาตำบล
สามารถเข้าดำเนินการแก้ไขได้รวดเร็วเพียงใด

ระดับความรวดเร็ว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	28	17.5
มาก	79	49.4
ปานกลาง	21	13.1
ล่าช้า	18	11.3
ล่าช้ามาก	14	8.7
รวม	160	100

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่าสมาตำบลมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาความต้องการเร่งด่วนของตำบลในระดับรวดเร็วมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 66.9

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 แสดงความเห็นว่าคุณส่วนราชการต่าง ๆ ได้มอบหมายให้สภาตำบลเป็นผู้ดำเนินการโครงการต่าง ๆ ซึ่งใช้งบประมาณของคุณส่วนราชการนั้นเพียงใด

ระดับการมอบหมาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	11	6.9
มาก	28	17.5
ปานกลาง	79	49.4
น้อย	28	17.5
น้อยมากหรือไม่ได้มอบหมายเลย	14	8.7
รวม	160	100

จากตารางที่ 24 แสดงให้เห็นว่าคุณส่วนราชการต่าง ๆ ได้มอบหมายให้สภาตำบลเป็นหน่วยดำเนินการซึ่งงบประมาณของคุณส่วนราชการในระดับปานกลาง ร้อยละ 49.4 และค่อนข้างไปทางน้อย เป็นร้อยละ 26.2

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. บทบาทของสมาคมศิษย์เก่าในการให้การศึกษาและฝึกสอนประชาชนไทย

หากพิจารณาถึงเจตจำนงในการจัดให้มีสมาคมศิษย์เก่าในประเทศไทยครั้งแรก ตั้งแต่ พ.ศ. 2499 สมัยจอมพล ป. พิบูลสงครามแล้วจะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ประการสำคัญคือความต้องการให้ประชาชนได้ตื่นตัวต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยการเข้ามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยมีสมาคม เป็นสถาบันหรือองค์กรให้ประชาชนได้ศึกษาและฝึกปฏิบัติ ดังจะพบได้จากคำปรารภในการจัดตั้งสมาคมตามคำสั่ง ที่ 222/2499 ที่ว่า "ในปัจจุบันนี้โลกนี้ได้วิวัฒนาการไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น ก็ได้เปิดโอกาสให้ราษฎรได้ร่วมมือกันบริหารงานของตำบลและหมู่บ้านทุกอย่างเท่าที่จะเป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นและประชาชนส่วนรวม โดยไม่ขัดต่อกฎหมายที่มีอยู่แล้ว ก็จะเป็นทางหนึ่งที่จะนำประชาชนไปสู่การปกครองระบอบเสรีประชาธิปไตย สมบูรณ์และความตั้งใจที่จะส่งเสริมความเจริญของท้องถิ่นที่จะสำเร็จรวดเร็วขึ้นด้วย"

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาแล้ว 40 ปี การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสมาคม ซึ่งเน้นการสร้างเสริมและพัฒนาศักยภาพของสมาคมในการดำเนินการต่าง ๆ ก็ได้ละเลยการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามีส่วนร่วมในองค์กรดังกล่าวนี้โดยกว้างขวาง ทั้งนี้ก็เพื่อให้สมาคมได้เป็นองค์กรหรือสถาบันในการให้การศึกษาและฝึกสอนการปกครองตนเองในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนในท้องถิ่น เป็นการเบื้องต้นก่อนที่จะก้าวไปสู่การปกครองตนเองในรูปแบบของหน่วยการปกครองท้องถิ่นต่อไป ซึ่งถ้าพิจารณาในด้านของประชาชน กิจกรรมที่มีส่วนสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สำคัญ มี 5 รูปแบบ คือ

1. การเลือกตั้ง (election)
2. การมีกิจกรรมเกี่ยวกับพรรคการเมือง (party activity)
3. การเสนอความคิดเห็นของประชาชน (public opinion)
4. การจัดตั้งและรวมกลุ่มผลประโยชน์ (interest group)
5. การแสดงออกของประชาชน (direct action)

ดังนั้นในส่วนนี้จึงจะเป็นการศึกษาวิจัยถึงบทบาทของสภาตำบลในการให้การศึกษาและฝึกสอนประชาชนไปโดยแก่ประชาชนในท้องถิ่นโดยมองไปยังบทบาทใน 4 ด้าน คือ

1. บทบาทในการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลของประชาชน
2. บทบาทในการมีส่วนร่วมในการประชุมสภาตำบล
3. บทบาทในการเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่น
4. บทบาทในการตรวจติดตามการปฏิบัติงานของสภาตำบล

คำที่ 1 บทบาทในการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลของประชาชน

ตารางที่ 25 แสดงความเห็นว่าเป็นว่าประชาชนได้ให้ความสนใจในการมาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบล

ระดับความสนใจในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	33	20.6
มาก	82	51.2
ปานกลาง	19	11.9
น้อย	15	9.4
น้อยมาก	11	6.9
รวม	160	100

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่าประชาชนให้ความสนใจมาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลในระดับมากขึ้นไป เป็นร้อยละ 71.8

ตารางที่ 26 แสดงความเห็นว่ามีผู้สนใจสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาตำบลเพียงใด

ระดับความสนใจในการสมัครรับเลือกตั้ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สมัครมากกว่าจำนวนสมาชิกที่พึงมี (1 คน)	118	73.7
สมัครเท่าจำนวนสมาชิกที่พึงมี (1 คน)	35	21.9
สมัครน้อยกว่าจำนวนสมาชิกที่พึงมีหรือไม่มีผู้สมัครเลย	7	4.4
รวม	160	100

จากตารางที่ 26 แสดงให้เห็นว่าประชาชนให้ความสนใจสมัครไปเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาตำบลในระดับที่มากกว่าจำนวนสมาชิกที่พึงมีถึงร้อยละ 73.7 และสมัครเท่าจำนวนสมาชิกที่พึงมี ทำให้ไม่ต้องมีการเลือกตั้งจำนวนร้อยละ 21.9 และไม่มีการสมัครรับเลือกตั้ง ร้อยละ 4.4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 แสดงความเห็นว่าได้มีการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งเพียงใด

ระดับการหาเสียงเลือกตั้ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	34	21.2
มาก	103	64.4
ปานกลาง	13	8.1
น้อย	7	4.4
น้อยมาก	3	1.9
รวม	160	100

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่าได้มีการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลในระดับมากที่สุดเป็นร้อยละ 64.4 และในระดับมากที่สุด ร้อยละ 21.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านที่ 2 บทบาทในการมีส่วนร่วมในการประชุมสภาตำบล

ตารางที่ 28 แสดงความเห็นว่าคุณภาพสภาตำบลได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและลงมติในการประชุมสภาตำบลเพียงใด

ระดับการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	20	12.5
มาก	93	58.1
ปานกลาง	22	13.8
น้อย	14	8.7
น้อยมาก	11	6.9
รวม	160	100

จากตารางที่ 28 แสดงให้เห็นว่าในการประชุมสภาตำบล สมาชิกสภาตำบลได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและลงมติในระดับมากขึ้นไป ร้อยละ 70.6

ตารางที่ 29 แสดงความเห็นว่ามีสมาชิกรัฐสภาตำบลมีส่วนร่วมประชุมเพียงใด

ระดับการมีส่วนร่วมเข้าร่วมประชุม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครบตามจำนวนทุกครั้ง	28	17.5
ครบตามจำนวนเกือบทุกครั้ง	35	21.9
เป็นส่วนมากทุกครั้ง	72	45.0
ไม่ครบองค์ประชุมบางครั้ง	25	15.6
รวม	160	100

จากตารางที่ 29 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกรัฐสภาตำบลได้มีส่วนร่วมในการประชุมสภาตำบลในระดับเป็นส่วนมากทุกครั้ง ถึงร้อยละ 45 ส่วนรองลงมาเป็นระดับครบตามจำนวนสมาชิกเกือบทุกครั้ง ร้อยละ 21.9

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 แสดงความเห็นว่าเป็นว่าประชาชนได้ให้ความสนใจเข้ารับฟังการประชุมสภาตำบลเพียงใด

ระดับความสนใจเข้ารับฟังการประชุม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	-	-
มาก	14	8.7
ปานกลาง	79	49.4
น้อย	32	20.0
ไม่มีเลย	35	21.9
รวม	160	100

จากตารางที่ 30 แสดงให้เห็นว่าประชาชนได้ให้ความสนใจเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาตำบลในระดับปานกลาง ร้อยละ 49.4 และค่อนข้างไปทางน้อยถึงไม่มีเลย เป็นร้อยละ 41.9 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนขาดการติดตามข้อมูลข่าวสาร เรื่องการประชุมสภาตำบลและในขณะเดียวกันสภาตำบลก็มิได้มีระบบการกระจายข่าวสาร เรื่องการประชุมและผลการประชุมให้ประชาชนได้รับทราบเช่นกัน

ด้านที่ 3 บทบาทในการเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่น

ตารางที่ 31 แสดงความเห็นว่าคุณภาพสภาตำบลได้เสนอปัญหาความต้องการของประชาชนในการประชุมเพียงใด

ระดับการเสนอปัญหาความต้องการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	87	54.4
มาก	31	19.4
ปานกลาง	28	17.5
น้อย	10	6.2
น้อยมาก	4	2.5
รวม	160	100

จากตารางที่ 31 แสดงให้เห็นว่าในการประชุมสภาตำบลได้มีการเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นในระดับมากขึ้นไป ถึงร้อยละ 73.8

ตารางที่ 32 แสดงความเห็นว่าการประชุมสภาตำบลมักจะเป็นการพิจารณาเรื่องใด

เรื่องที่ประชุม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
แจ้งข่าวสารทางราชการ	17	10.6
ปัญหาความต้องการของประชาชน	88	55.0
ให้ความเห็นชอบงานของส่วนราชการต่าง ๆ	15	9.4
เรื่องที่เลขานุการสภาตำบลจะเสนอ	40	25.0
รวม	160	100

จากตารางที่ 32 แสดงให้เห็นว่าในการประชุมสภาตำบลโดยส่วนใหญ่แล้วเรื่องที่พิจารณามากจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาความต้องการของประชาชน ถึงร้อยละ 55 ส่วนรองลงมาจะเป็นเรื่องที่เลขานุการสภาตำบลเสนอ ถึงร้อยละ 25 ทั้งนี้เป็นเพราะสภาตำบลที่ผ่านมาไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำของตนเอง งานธุรการและงานบริหารจะฝากไว้ที่เลขานุการสภาตำบล ซึ่งได้แก่ครูพระชาบาล ซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกสภาตำบลด้วย สมาชิกสภาตำบลจะมีบทบาทเพียงมาประชุมร่วมกัน และแสดงความคิดเห็นและลงมติในแต่ละเรื่องไป ดังนั้น ความต่อเนื่องของการบริหารงานจึงขึ้นกับเลขานุการสภาตำบลเป็นสำคัญ

ตารางที่ 33 แสดงความเห็นว่าเป็นว่าประชาชนได้เสนอปัญหาความต้องการมายังสภาตำบลเพียงใด

ระดับการเสนอปัญหาความต้องการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	93	58.1
มาก	30	18.8
ปานกลาง	22	13.7
น้อย	12	7.5
น้อยมากหรือไม่มีเลย	3	1.9
รวม	160	100

จากตารางที่ 33 แสดงให้เห็นว่าประชาชนได้เสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นมายังสภาตำบลในระดับมากที่สุด ถึงร้อยละ 58.1 ทั้งนี้เป็นการยืนยันว่า ในระดับตำบล หมู่บ้าน ประชาชนมีความรู้สึกว่สภาตำบลเป็นองค์กรที่สามารถเข้ามามีบทบาทในการรับฟังและแก้ไขปัญหาความต้องการของเขาได้มากกว่าองค์กรอื่น ๆ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านที่ 4 บทบาทในการตรวจติดตามการปฏิบัติงานของสภาตำบล

ตารางที่ 34 แสดงความเห็นที่สภาตำบลได้มอบหมายให้สมาชิกไปตรวจติดตามผลงาน เรื่องหนึ่ง เรื่องใดหรือไม่

ระดับการมอบหมาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	23	14.4
มาก	57	35.6
ปานกลาง	61	38.1
น้อย	11	6.9
น้อยมากหรือไม่มีเลย	8	5.0
รวม	160	100

จากตารางที่ 34 แสดงให้เห็นว่าสภาตำบลได้มอบหมายให้สมาชิกสภาตำบลไปตรวจติดตามงานของสภาตำบลในระดับปานกลาง ร้อยละ 38.1 และในระดับมาก ร้อยละ 35.6

ตารางที่ 35 แสดงความเห็นว่สมาชิกสภาตำบลได้สอบถามติดตามผลการดำเนินงานในการประชุมสภาตำบลเพียงใด

ระดับการสอบถามติดตาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	22	13.7
มาก	63	39.4
ปานกลาง	62	38.8
น้อย	10	6.2
น้อยมากหรือไม่มีเลย	3	1.9
รวม	160	100

จากตารางที่ 35 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาตำบลได้ติดตามผลงานของสภาตำบลในการประชุมสภาตำบลในระดับมากขึ้นไป ร้อยละ 53.1 และระดับปานกลาง ร้อยละ 38.8

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36 แสดงความเห็นว่าคุณค่าบลได้รายงานผลการทำงานให้ประชาชนได้ทราบเพียงใด

ระดับการรายงานผลการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	21	13.1
มาก	53	33.1
ปานกลาง	63	39.4
น้อย	11	6.9
น้อยมากหรือไม่เคยเลย	12	7.5
รวม	160	100

จากตารางที่ 36 แสดงให้เห็นว่าคุณค่าบลได้รายงานผลการทำงานให้ประชาชนได้รับทราบในระดับปานกลาง ร้อยละ 39.4 และระดับมากขึ้นไป ร้อยละ 46.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทวิเคราะห์ผลการศึกษาวิจัย

ผลจากการสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกสภาตำบลในประเด็นที่ทำการศึกษาวิจัย สามารถนำมาวิเคราะห์สรุปผลได้ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสภาตำบลต่อการปรับปรุงฐานะของสภาตำบล

1.1 ความรู้ความเข้าใจต่อโครงสร้างสภาตำบล (ตารางที่ 1-3)

สมาชิกสภาตำบลส่วนใหญ่ ร้อยละ 59.4 เห็นว่าสมาชิกสภาตำบลมีความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างสภาตำบลในระดับดีขึ้นไป และมีเพียงส่วนน้อย คือ ร้อยละ 15.6 ที่เห็นว่ายังมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยถึงน้อยมาก ซึ่งในความรู้ความเข้าใจเหล่านั้นสมาชิกสภาตำบลเห็นว่าโครงสร้างสภาตำบลมีความแตกต่างไปจากเดิมเป็นอย่างมากถึงร้อยละ 65.6 และสมาชิกสภาตำบลส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.5 มีความเห็นว่าโครงสร้างสภาตำบลใหม่มีความเหมาะสมในระดับมากขึ้นไป (ตามตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 แสดงความเห็นด้านโครงสร้างสภาตำบล

ตารางที่	ประเด็นความเห็น	ระดับ			รวม
		มาก	ปานกลาง	น้อย	
1	ความรู้ความเข้าใจ	59.4	25.0	15.6	100
2	ความแตกต่างไปจากสภาตำบลเดิม	65.6	15.0	19.4	100
3	ความเหมาะสมของโครงสร้างใหม่	67.5	21.9	10.6	100

1.2 ความรู้ความเข้าใจต่ออำนาจหน้าที่สภาตำบล (ตารางที่ 4-6)

สมาชิกสภาตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 57.5 เห็นว่าสมาชิกสภาตำบลมีความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ของสภาตำบลในระดับมากขึ้นไป และอีกร้อยละ 21.9 เห็นว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง นอกจากนี้สมาชิกสภาตำบลยังมีความเห็นว่าอำนาจหน้าที่ของสภาตำบลดังกล่าวมีความเหมาะสมมากถึงมากที่สุด เป็นร้อยละ 53.1 และสภาตำบลสามารถปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ได้เป็นอย่างดี คิดเป็นร้อยละ 60.7 (ตามตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 แสดงความเห็นด้านอำนาจหน้าที่ของสภาตำบล

ตารางที่	ประเด็นความเห็น	ระดับ			รวม
		มาก	ปานกลาง	น้อย	
4	ความรู้ความเข้าใจ	57.5	21.9	20.6	100
5	ความสามารถในการปฏิบัติ	60.7	17.5	21.8	100
6	ความเหมาะสมของอำนาจหน้าที่	53.1	20.0	26.9	100

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3 ความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารงานสมาคม (ตารางที่ 7-9)

สมาชิกสมาคมส่วนใหญ่ ร้อยละ 70 เห็นว่าสมาชิกสมาคมมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานของสมาคมในระดับมากขึ้นไปและมีเพียงร้อยละ 13.8 ที่เห็นว่ามีความรู้ความเข้าใจน้อย ซึ่งในความสามารถในการบริหารของสมาคมที่สมาชิกสมาคมเห็นว่า มีเพิ่มขึ้นจากรูปแบบเดิมในระดับมากถึงร้อยละ 73.1 นอกจากนี้สมาชิกสมาคมยังมีความสามารถในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสมาคมในระดับมากขึ้นไป เป็นร้อยละ 71.9 (ตามตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 แสดงความเห็นด้านการบริหารงาน

ตารางที่	ประเด็นความเห็น	ระดับ			รวม
		มาก	ปานกลาง	น้อย	
7	ความรู้ความเข้าใจ	70.0	16.2	13.8	100
8	ความมีอิสระและความสามารถเพิ่มขึ้น	73.1	7.5	19.4	100
9	ความสามารถในการมีส่วนร่วม	71.9	18.7	9.4	100

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.4 ความรู้ความเข้าใจใน "ความเป็นนิติบุคคล" ของสมาคม (ตารางที่ 10-12)

สมาชิกสมาคมส่วนใหญ่ ร้อยละ 72.4 เห็นว่าสมาชิกสมาคมมีความรู้ความเข้าใจในความเป็นนิติบุคคลของสมาคมในระดับมากขึ้นไปและอีกร้อยละ 16.9 เห็นว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง นอกจากนี้สมาชิกสมาคมส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 80.6 เห็นว่า ความเป็นนิติบุคคล ทำให้สมาคมมีความสามารถเพิ่มมากขึ้น และสมาชิกสมาคมก็มีความพึงพอใจในความเป็นนิติบุคคลเป็นอย่างมาก ถึงร้อยละ 76.2 (ตามตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 แสดงความเห็นด้าน "ความเป็นนิติบุคคล"

ตารางที่	ประเด็นความเห็น	ระดับ			รวม
		มาก	ปานกลาง	น้อย	
10	ความรู้ความเข้าใจ	72.4	16.9	10.7	100
11	ความสามารถเพิ่มขึ้น	80.6	13.1	6.3	100
12	ความพึงพอใจ	76.2	19.4	4.4	100

สรุปผลการศึกษาวิจัยในประเด็นความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสมาคมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงฐานะของสมาคมได้ดังนี้

1. การศึกษาวิจัยพบว่าสมาชิกสมาคมมีความเข้าใจในโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ การบริหารงานและความเป็นนิติบุคคลของสมาคมตามกฎหมายแห่งในระดับมาก เป็นส่วนใหญ่ เฉลี่ยถึงร้อยละ $\frac{59.4+57.5+70+72.4}{4} = 64.8$ และรองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง เป็น

$$\text{ร้อยละ } \frac{(25+21.9+16.2+16.9)}{4} = 20 \text{ ส่วนที่มึความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยมีเพียงร้อยละ}$$

$$\frac{(15.6+20.6+13.8+10.7)}{4} = 15.2$$

2. ึนประเด็นของความเหมาะสมของโครงสร้างและอำนาจหน้าที่สภาตำบลตาม

กฎหมายใหม่ ความสามารถในการเข้ามึส่วนร่วมของสมาชิกและความพึงพอใจของสมาชิกสภาตำบล

ต่อความเป็นนิติบุคคล พบว่าอยู่ในระดับความเหมาะสมและพึงพอใจมากเป็นส่วนใหญ่ ถึงร้อยละ

$$\frac{(67.5+53.1+71.9+76.2)}{4} = 67.2 \text{ และอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ}$$

$$\frac{(21.9+20+18.7+19.4)}{4} = 20$$

3. สมาชิกสภาตำบลมีความเห็นว่าการบริหารงานของสภาตำบลตามโครงสร้างและ

อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายใหม่และความเป็นนิติบุคคลทำให้สภาตำบลมีอิสระและความสามารถเพิ่ม

มากขึ้นจากเดิมเป็นอย่างมากถึงร้อยละ $\frac{(73.1+80.6)}{2} = 76.8$ แก่อีกส่วนหนึ่งร้อยละ

$$\frac{(19.4 + 6.3)}{2} = 12.8 \text{ ยังเห็นว่าเพิ่มขึ้นในระดับน้อยเกินไป}$$

สรุปได้ว่า สมาชิกสภาตำบลมีความตื่นตัวในฐานะและบทบาทของตนเองในสภาตำบลตามกฎหมายใหม่เป็นอย่างมาก ึนขณะที่ภาคราชการได้ระดมการฝึกอบรม ประชุมชี้แจง จัดทำคู่มือให้ความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิกสภาตำบลเกี่ยวกับสภาตำบลตามกฎหมายใหม่ จึงทำให้ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสภาตำบลต่อการบริหารงานมีเพิ่มมากขึ้น และชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ความสามารถของสภาตำบลในการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

2.1 ความสามารถในการวางแผนพัฒนาตำบล (ตารางที่ 13-15)

สมาชิกสภาตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 60 เห็นว่าสภาตำบลมีความสามารถในการวางแผนพัฒนาตำบลด้วยตนเองในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 31.9 เห็นว่ามีความสามารถในระดับมากขึ้นไป และร้อยละ 8.1 เห็นว่ามีในระดับน้อย โดยในการวางแผนพัฒนาตำบลดังกล่าว สมาชิกสภาตำบลส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เป็นร้อยละ 60.6 และมีส่วนร่วมในระดับมาก เป็นร้อยละ 31.9 แต่อย่างไรก็ตามสมาชิกสภาตำบลมีความเห็นว่าแผนพัฒนาตำบลดังกล่าวมีความสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชนในตำบลเป็นอย่างมาก ถึงร้อยละ 77.6 (ตามตารางที่ 41)

ตารางที่ 41 แสดงความเห็นในการวางแผนพัฒนาตำบล

ตารางที่	ประเด็นความเห็น	ระดับ			รวม
		มาก	ปานกลาง	น้อย	
13	ความสามารถในการวางแผนของสภาตำบล	31.9	60.0	8.1	100
14	ความสอดคล้องกับปัญหาความต้องการ	77.6	18.1	4.3	100
15	ความมีส่วนร่วมในการวางแผนของสมาชิกสภาตำบล	31.9	60.6	7.5	100

2.2 ความสามารถในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบล (ตามตารางที่ 16-18)

สมาชิกสภาตำบลส่วนใหญ่เห็นว่าในการจัดทางงบประมาณของสภาตำบลให้นำกิจกรรมโครงการในแผนพัฒนามาดำเนินการในระดับมากขึ้นไปเป็นร้อยละ 83.1 และส่วนราชการต่าง ๆ ได้จัดทำกิจกรรมโครงการพัฒนาของตนโดยนำมาจากแผนพัฒนาตำบลเพียงในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ คือร้อยละ 51.9 อย่างไรก็ตามสภาตำบลยังเห็นว่าในแต่ละปีปัญหาความต้องการของประชาชนในแผนพัฒนาตำบลได้รับการนำไปแก้ไขบรรเทาในระดับมากพอสมควร เป็นร้อยละ 78.2 (ตามตารางที่ 42)

ตารางที่ 42 แสดงความเห็นในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบล

ตารางที่	ประเด็นความเห็น	ระดับ			รวม
		มาก	ปานกลาง	น้อย	
16	การนำแผนมาดำเนินการของ ส่วนราชการ	35.6	51.9	12.5	100
17	การนำแผนมาจัดทำเป็น งบประมาณสภาตำบล	83.1	8.1	8.8	100
18	การแก้ไขบรรเทาปัญหาความ ต้องการตามแผน	78.2	13.7	8.1	100

2.3 ความสามารถในการจัดทางงบประมาณ (ตารางที่ 19-21)

สมาชิกสภาตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 61.2 มีความเห็นว่างบประมาณของสภาตำบลมีความเพียงพอในระดับปานกลาง ต่อการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนตามแผน มีเพียงร้อยละ 32.6 ที่เห็นว่างบประมาณมีความเพียงพอในระดับมาก ส่วนการนำงบประมาณไปใช้จ่ายนั้น ร้อยละ 55 เห็นว่า นำไปใช้เป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายสำนักงาน ส่วนอีกร้อยละ 45 เห็นว่า นำไปใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาตามแผน นอกจากนี้สมาชิกสภาตำบลยังเห็นว่าสามารถมีส่วนร่วมในการจัดทางงบประมาณในระดับมากขึ้นไป เป็นร้อยละ 80 (ตามตารางที่ 43) ตารางที่ 43 แสดงความเห็นในการจัดทางงบประมาณ

ตารางที่	ประเด็นความเห็น	ระดับ			รวม
		มาก	ปานกลาง	น้อย	
19	ความเพียงพอของงบประมาณ				
	ในการแก้ไขปัญหา	32.6	61.2	6.2	100
20	การมีส่วนร่วมในการจัดทางงบประมาณ	80.0	13.8	6.2	100
	รายจ่ายประจำ รายจ่ายพัฒนา				
21	ประเภทของการใช้จ่าย	55.0	45.0		100

2.4 ความสามารถในการทำนิติกรรม (ตารางที่ 22-24)

สมาชิกสภาตำบลมีความเห็นว่าสมาชิกสภาตำบลได้รับทราบและมีความเข้าใจในการทำนิติกรรมของสภาตำบลในระดับมากขึ้นไป เป็นร้อยละ 50.6 ส่วนอีกร้อยละ 33.8 มีความเข้าใจในระดับปานกลาง ทำให้สภาตำบลสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาความต้องการเร่งด่วนที่เกิดขึ้นในตำบลได้อย่างรวดเร็วมาก เป็นร้อยละ 66.9 นอกจากนี้สมาชิกสภาตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 49.4 เห็นว่าส่วนราชการต่าง ๆ ได้มอบให้สภาตำบลเป็นผู้ดำเนินการตามโครงการของตนในระดับปานกลาง (ตามตารางที่ 44)

ตารางที่ 44 แสดงความเห็นในการทำนิติกรรม

ตารางที่	ประเด็นความเห็น	ระดับ			รวม
		มาก	ปานกลาง	น้อย	
22	การรับทราบและความเข้าใจ	50.6	33.8	15.6	100
23	ความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา	66.9	13.1	20.0	100
24	เป็นหน่วยดำเนินการเชิงประมาธ				
	ส่วนราชการ	24.4	49.4	26.2	100

สรุปผลการศึกษาวิจัยในประเด็นความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสภาตำบลที่มีต่อความสามารถของสภาตำบลในการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ได้ดังนี้

1. สมาชิกสภาตำบล มีความเห็นว่าสภาตำบลมีความสามารถในการวางแผนพัฒนาตำบลในระดับปานกลาง ร้อยละ 60 ซึ่งเป็นระดับใกล้เคียงกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนของสมาชิก

สภาตำบล แต่อย่างไรก็ตามสมาชิกสภาตำบลส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.6 ยังมีความเห็นว่าแผนพัฒนาตำบลมีความสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชนในระดับมาก

2. การนำแผนพัฒนาตำบลไปปฏิบัติจริง เป็นเรื่องของการจัดทางงบประมาณของสภาตำบล เป็นส่วนใหญ่ ส่วนราชการจะนำแผนพัฒนาตำบลมาดำเนินการในระดับปานกลาง

3. เงินแต่ละปีปัญหาความต้องการของสภาตำบลตามแผนพัฒนาตำบลจะได้รับการแก้ไข บรรเทาในระดับมาก (ความเห็นร้อยละ 78.2)

4. งบประมาณของสภาตำบลมีความเพียงพอในการแก้ไขปัญหายุ่งในระดับปานกลาง โดยประเภทของการใช้จ่ายของงบประมาณจะเป็นรายจ่ายประจำ ร้อยละ 55 และรายจ่ายเพื่อการลงทุน ร้อยละ 45

5. สมาชิกสภาตำบลมีความเข้าใจในการจัดทำนิติกรรมของสภาตำบลเป็นอย่างมาก ซึ่งความสามารถในการทำนิติกรรมของสภาตำบลทำให้สภาตำบลสามารถแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็วในระดับมาก (ความเห็นร้อยละ 66.9) แต่ส่วนราชการต่าง ๆ ได้มอบภารกิจให้สภาตำบลดำเนินการในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางน้อย

จะเห็นได้ว่า ปัจจุบันสภาตำบลตามกฎหมายใหม่จะมีความสามารถดำเนินการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองเป็นอย่างดี ตั้งแต่การวางแผน และการปฏิบัติตามแผน คือการจัดทางงบประมาณและนิติกรรม และจะสมบูรณ์ยิ่งขึ้นหากส่วนราชการได้นำแผนของสภาตำบลไปดำเนินการ หรือมอบอำนาจในการ เป็นหน่วยดำเนินการภารกิจของตนให้แก่สภาตำบล ซึ่งหมายถึงส่วนราชการต่าง ๆ ต้องไว้วางใจและมอบอำนาจให้สภาตำบลยิ่งขึ้น

3. บทบาทของสภาตำบลในการให้การศึกษาและฝึกสอนประชาชนโดย

3.1 บทบาทในการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลของประชาชน (ตารางที่ 25-27)

สมาชิกสภาตำบลมีความเห็นว่าประชาชนได้ให้ความสนใจมาใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับมากขึ้นไปถึงร้อยละ 71.8 และระดับปานกลาง ร้อยละ 11.9 และอีกร้อยละ 85.6 เห็นว่าในการเลือกตั้งได้มีการหาเสียงเลือกตั้งในระดับมากขึ้นไป โดยมีเพียงร้อยละ 8.1 เห็นว่า มีการหาเสียงเลือกตั้งในระดับปานกลาง ทั้งนี้ในการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลมักจะมีผู้สมัครมากกว่าตำแหน่งที่มี ทำให้ต้องมีการลงคะแนนเลือกตั้ง (ร้อยละ 73.7) แต่ก็ยังมีถึงร้อยละ 21.9 เห็นว่ามักมีจำนวนผู้สมัครเท่าจำนวนของสมาชิกที่พึงมี (ตามตารางที่ 45) ตารางที่ 45 แสดงความเห็นในบทบาทการเลือกตั้งของประชาชน

ตารางที่	ประเด็นความเห็น	ระดับ			รวม
		มาก	ปานกลาง	น้อย	
25	การใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน	71.8	11.9	16.3	100
27	การหาเสียงเลือกตั้ง	85.6	8.1	6.3	100
		มากกว่า จำนวน สมาชิก	เท่าจำนวน สมาชิก	ไม่มีการ สมัคร	
26	การสมัครรับเลือกตั้ง	73.7	21.9	4.4	100

3.2 บทบาทในการมีส่วนร่วมในการประชุม (ตารางที่ 28-30)

สมาชิกสภาตำบลส่วนใหญ่เห็นว่าสมาชิกสภาตำบลมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการประชุมสภาตำบลในระดับมากขึ้นไป (ร้อยละ 70.6) โดยในการเข้าร่วมสภาตำบลนั้นสมาชิกสภาตำบลส่วนใหญ่เข้าร่วมประชุมเกือบทุกครั้ง เป็นร้อยละ 66.9 มีร้อยละ 17.5 ที่เข้าประชุมทุกครั้ง นอกจากนี้ในการประชุมสภาตำบลมีประชาชนเข้าร่วมรับฟังในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางน้อยและไม่มีเลย (ตามตารางที่ 46)

ตารางที่ 46 แสดงความเห็นต่อบทบาทในการประชุมสภาตำบล

ตารางที่	ประเด็นความเห็น	ระดับ			รวม
		มาก	ปานกลาง	น้อย	
28	การแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในการประชุม	70.6	13.8	15.6	100
30	ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุม	8.7	49.4	41.9	100
		ครบทุก ครั้ง	เกือบครบ ทุกครั้ง	ไม่ครบ องค์ประชุม	
29	การเข้าร่วมประชุมของสมาชิก	17.5	66.9	15.6	100

3.3 บทบาทในการเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่น (ตารางที่ 31-33)

สมาชิกสภาตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.8) เห็นว่าสมาชิกสภาตำบลได้เสนอปัญหาความต้องการของประชาชนในการประชุมในระดับมากขึ้นไป ในขณะที่เดียวกันประชาชนก็ได้เสนอปัญหาความต้องการมายังสภาตำบลในระดับมาก เป็นร้อยละ 76.9 แต่เรื่องที่จะพิจารณากันในการประชุมสภาตำบลสมาชิกสภาตำบลกลับเห็นว่าแม้ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55) จะเป็นเรื่องปัญหา ความต้องการของประชาชน แต่ก็มีอีกถึงร้อยละ 25 ที่เป็นเรื่องที่ฝ่ายเลขานุการสภาตำบลเสนอเข้าที่ประชุม (ตามตารางที่ 47)

ตารางที่ 47 แสดงความเห็นต่อบทบาทในการเสนอปัญหาความต้องการ

ตารางที่	ประเด็นความเห็น	ระดับ			รวม
		มาก	ปานกลาง	น้อย	
31	การเสนอปัญหาความต้องการโดยสมาชิกสภาตำบล	73.8	17.5	8.7	100
33	การเสนอปัญหาความต้องการโดยประชาชน	76.9	13.7	9.4	100
		แจ้งข่าวสารทางราชการ	ปัญหาความต้อง การ	เห็นชอบงานของส่วนราชการ	เรื่องที่เลขานุการเสนอ
32	เรื่องพิจารณาในการประชุม	10.6	55.0	9.4	25.0

3.4 บทบาทในการตรวจติดตามการปฏิบัติงานของสภาตำบล (ตารางที่ 34-36)

สมาชิกสภาตำบลส่วนใหญ่ ร้อยละ 50 เห็นว่าสภาตำบลได้มีการมอบหมายให้สมาชิกไปตรวจติดตามผลงานในเรื่องต่าง ๆ ในระดับมากหรือบ่อยครั้ง และมีอีกร้อยละ 38.1 เห็นว่ามีการมอบหมายเพียงระดับปานกลาง นอกจากนี้สมาชิกสภาตำบลได้สอบถามติดตามผลการดำเนินงานในระดับมากเป็นร้อยละ 53.1 และระดับปานกลาง ร้อยละ 38.8 และสภาตำบลได้มีการรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบในระดับมาก ร้อยละ 46.2 และระดับปานกลาง ร้อยละ 39.4 (ตามตารางที่ 48)

ตารางที่ 48 แสดงความเห็นต่อบทบาทในการรายงานผลการทำงาน

ตารางที่	ประเด็นความเห็น	ระดับ			รวม
		มาก	ปานกลาง	น้อย	
34	การมอบหมายให้สมาชิกสภาตำบล ตรวจติดตามผลงาน	50.0	38.1	11.9	100
35	การสอบถามติดตามผลงานของ สมาชิกสภาตำบล	53.1	38.8	8.1	100
36	การรายงานผลให้ประชาชนทราบ	46.2	39.4	14.4	100

สรุปผลการศึกษาวิจัยในประเด็นบทบาทของสภาตำบลในการให้การศึกษาและฝึกสอน

ประชาชนโดย ได้ดังนี้

1. การศึกษาวิจัย พบว่า สมาคมและองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเวทีประชาธิปไตยที่ประชาชนได้แสดงออกในการเลือกตั้ง ในระดับมากทั้งในเรื่องของการใช้สิทธิเลือกตั้ง การสมัครรับเลือกตั้ง และการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัคร โดยเฉลี่ยถึงร้อยละ $\frac{(71.8+85.6+73.7)}{3}$
= 77

2. ในส่วนของการมีส่วนร่วมในการประชุมสภาตำบล มีแต่สมาชิกสภาตำบลเท่านั้นที่แสดงบทบาทในระดับมาก (ร้อยละ 70.6) ในขณะที่ประชาชนแสดงบทบาทในระดับปานกลาง (ร้อยละ 49.4) และค่อนข้างน้อย (ร้อยละ 41.9) เพราะประชาชนขาดข้อมูลข่าวสารในการประชุมสภาตำบล

3. ในบทบาทของการเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่น ประชาชนส่วนใหญ่ใช้สภาตำบลเป็นที่เสนอปัญหาความต้องการของตนในระดับมากถึงร้อยละ 76.9 ซึ่งมากกว่าบทบาทโดยผ่านสมาชิกสภาตำบลซึ่งเสนอในระดับเดียวมากเป็นแค่ร้อยละ 73.8 แต่ในการประชุมสภาตำบลได้มีการพัฒนาเรื่องปัญหาความต้องการของท้องถิ่น ร้อยละ 55 โดยมีการพิจารณาเรื่องที่เลขานุการสภาตำบล ถึงร้อยละ 25 เพราะเลขานุการสภาตำบล จะเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำของสภาตำบล

4. บทบาทของสภาตำบลในการติดตามผลการดำเนินงานทั้งในส่วนของการสอบถามในการประชุมและมอบหมายให้สมาชิกไปตรวจติดตามมีในระดับมาก ร้อยละ $\frac{50.0+53.1}{2} = 51.5$

2

และได้รายงานผลให้ประชาชนทราบในระดับมาก ร้อยละ 46.2